

mas cselekmény és költői szárnyalású nyelv jellemzik.

Szabó Jozefa (Pepi), színésznő, született 1844-ben, — meghalt 1924. január 23-án, Cinkota—Annatelepen. Atyja Balogh István (L. o.), úttörő színész. 1863—66-ban Kolozsvárott működött, Follinusz Jánosnál, ahol különösen az operettekben és népszínművekben közkedveltségnek örvendett. 1863. október 4-én a Nemzeti Színházban vendégszerepelt, a „Csikós” Rózsi-jában. Október 8-án ugyancsak itt fellépett az „Iskolakerülő”-ben, Conti herceg szerepében. — 1864-ben Aradon volt szerződésben. 1865-ben mint kolozsvári művésznő férjhez ment Keresztesi Papp Miklós (L. o.) szerkesztőhöz. Kolozsvárott működött 1875-ig. 1880-tól mint vendég szerepelt itt, ahol másodszor is férjhez ment, 1884. november 27-én, Ajtai K. Albert nyomdaigazgatóhoz. — 1883-tól ismét szerződött. — Bátyja: Szabó Bandi, színész. (L. o.).

Szabó (Schneider) József, úttörő színgazgató, született 1816-ban, Debrecenben, meghalt 1875. március 1-én, u. o. Előbb borkereskedő volt. 1839. március 1-én lépett a színpályára, a Nemzeti Színháznál, kardalos minőségben. 1842. október havában igazgató lett és nagy lendületet adott a vidéki színészetnek azzal, hogy magas nivójú opera-előadásokat tartott. Havi Mihállyal (L. o.) szövetkezve, opera-társulattal járt Bécsben, 1847-ben, ahol az operaházban dicsőséget szerzett a magyar névnek; ezután Olaszországot járták be, majd Prágában hódítottak híveket. 1848-ban Párizsban jártak a magyar énekes-színészek, itt is meghódítottak a magyar génusz előtt, nemkülönb Brüsszelben is. — 1856. június 7-én újra felkeresik Bécs városát, ekkor is diadallal tértek haza a magyar aktorok. Drámai és operai társulatoknál dicsőséget szerzett Bukarestben is. Egy ízben a temesvári német színház élén is állt, de a legbiztosabb anyagi kilátások ellenére abbahagyta a német színgazgatást és visszatért a magyar műzsához. 8 évig volt a debreceni színház élén. Hogy Debrecen város szí-

nészete ma már életerős, viruló intézménnyé fejlődött, abban tagadhatatlanul Sz. Józsefnek hervadhatatlan érdemei vannak. Koporsója felett Takács Ádám mondott búcsúbeszédet. — Neje: Horeczky Zsófia baroness. — Nővére: Erkel Józsefné Szabó Amália, színésznő. (L. o.) Fia: B. Szabó József, színész, (L. o.).

Szabó József Elemér (Eőri), színész, sz. 1857 jun. 10-én, Miskolcon, — meghalt 1929. május 26-án, New Yorkban. (First Avenue 149. sz.) A kolozsvári Nemzeti Színháznál kezdte művészi pályáját, ahonnan jóval később a m. kir. Operaházhoz került. Csengő tenorhangja volt, amely előkelő pozíciót biztosított számára a magyar színházi világban. De nyugtalan természete nem bírta soká sehol és még 1896-ban kiment Moszkvába, ahol a Paradise Theatre-nek kényeztetett kedvence lett. 1904-ben feleségével és két fiával együtt kivándorolt Newyorkba, ahol a staggione-társulatok egyik legkeresettebb tenoristája lett. Felesége elhunytával azonban mint-ha szerencsecsillaga letűnt volna. Színháznál már nem igen kapott szerződést és kénytelen volt a Little Hungary nevű magyar vendéglőben énekelni, melynek közönségét bánatos magyar nótáival nem egyszer megrikatta. Hosszu időn át volt vonzóereje ennek a newyorki magyar kocsmának, míg egyszerre csak hangjának régi csengése elveszett. Megtakarított pénze nem volt, kiadta mindazt, amit keresett. Így hát, hogy valahogy megéljen mégis, szivarral, cigarettával ügynökösködött annak a közönségnek, amelyet éveken át énekével szóraztatott.

Szabó József (B.), színész, született 1870. június 13-án, Nagyváradon, — meghalt 1917. január 28-án, Budapesten. Atyja: Sz. József, (L. o.) a debreceni színház művezetője volt. — Felsőkereskedelmit és jogot tanult Budapesten, de a szülői házból magával hozott művésztehetsége a színpadra szólította. 1895. október 3-án kezdte a pályát, előbb a Népszínháznál működött, majd elkerült Aradra, Fiuméba, Triestbe, Kre-